

Samenvatting:

Na decennia van decentralisatie in het Nederlandse volkshuisvestingsbeleid, is aan het eind van kabinet Rutte III een voorzichtige tendens richting centrale regie ingezet. Deze tendens is onder het kabinet Rutte IV, met onder andere de terugkeer van een minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, in een versnelling gekomen. Deze beweging past in het bredere concept van recentralisatie. Dit is een relatief nieuw en onderbelicht concept, zeker in de Europese context. Tegelijkertijd toont de huidige trend in het Nederlandse volkshuisvestingsbeleid duidelijke tekenen van recentralisatie. Het doel van dit onderzoek is dan ook het vinden van oorzakelijke factoren voor de recentralisatie van het Nederlandse volkshuisvestingsbeleid.

Gebaseerd op bestaande theorieën verwacht het onderzoek dat de recentralisatie het gevolg is van crises als de asielcrisis, de stikstofcrisis en de COVID-19-pandemie aan de ene kant, en de verminderde lokale invloed van landelijke coalitiepartijen aan de andere kant. Deze verwachtingen zijn getoetst middels semigestructureerde interviews, welke onder een brede groep actoren zijn afgenomen. Ook is er gezocht naar alternatieve verklaringen voor de recentralisatie van het Nederlandse volkshuisvestingsbeleid.

De vooraf opgestelde verwachtingen worden niet, of slechts ten dele, ondersteund door het onderzoek. De verwachting dat crises een sterke invloed hebben gehad op de recentralisatie van het Nederlandse volkshuisvestingsbeleid wordt slechts ten dele ondersteund. De verwachting dat recentralisatie het gevolg is van verminderde lokale invloed van landelijke coalitiepartijen wordt niet ondersteund door de resultaten. Wel blijkt uit de resultaten dat de recentralisatie van het Nederlandse volkshuisvestingsbeleid past in een bredere (ideologische) trend van recentralisatie, en dat in deze ontwikkeling een grote rol is weggelecht voor gemeenten en individuele politici. Dit onderzoek beveelt onder andere aan om in volgend onderzoek verder te kijken naar deze alternatieve verklaringen voor de recentralisatie van het Nederlandse volkshuisvestingsbeleid.